

Spis treści

Table of Contents

Wprowadzenie

Introduction

JACEK KROCHMAL

<i>Unia Lubelska aktem założycielskim Rzeczypospolitej</i>	13
<i>The Union of Lublin as a founding act of the Polish-Lithuanian Commonwealth</i>	54

I

Przed sejmem lubelskim

Before the Lublin Sejm

JAROSŁAW ZAWADZKI

<i>Przykłady losów przedstawicieli szlachty polskiej w Wielkim Księstwie Litewskim do czasu zawarcia Unii Lubelskiej</i>	67
<i>Examples of lives of Polish nobility in the Grand Duchy of Lithuania before 1569</i>	96

II

Sejm unijny

The Union Sejm

UŁADZIMIR PADALINSKI

<i>„Ja na to nie zezwalam, ani nie chcę nowego na bracią swą stanować”. Przywódcy szlacheccy Wielkiego Księstwa Litewskiego na sejmie lubelskim 1569 roku</i>	105
<i>“I do not permit this, and I do not wish to impose anything new on my brothers”. Nobility leaders of the Grand Duchy of Lithuania at the Sejm of Lublin in 1569</i>	118

AIVAS RAGAUSKAS

<i>Kogo na sejmie lubelskim reprezentował Augustyn Rotundus Mielecki (†1582), wójt wileński i sekretarz królewski?</i>	122
<i>Who did the Vogt of Vilnius, Royal Secretary Augustinus Rotundus Mielecki (†1582) represent at the Sejm of Lublin?</i>	136

TOMASZ KEMPA

- Unia Lubelska a problem rywalizacji o przywództwo w elicie politycznej Wielkiego Księstwa Litewskiego* 140
- The Union of Lublin and the problem of competition for leadership within the political elite of the Grand Duchy of Lithuania* 158

III

Dokument Unii Lubelskiej
The Union of Lublin document

HUBERT WAJS

- Dokument Unii Lubelskiej w Archiwum Głównym Akt Dawnych* 165
- The document of the Union of Lublin in the Central Archive of Historical Records* 173

JUSTYNA KRÓL-PRÓBA

- Dokument Unii Lubelskiej – zagadnienia konserwatorskie* 176
- The Union of Lublin document – preservation aspects* 181

IV

Kwestie wyznaniowe
Religious issues

ANDRZEJ GIL

- Kościół prawosławny w dobie Unii Lubelskiej. Kryzys czy początek odrodzenia?* 185
- The Orthodox Church in the era of the Union of Lublin. A crisis or the beginning of a revival?* 192

NATALIA STARCZENKO

- Przywileje lubelskie i koncepcja „narodu ruskiego” w polemice prawosławnej (od końca XVI do lat dwudziestych XVII wieku)* 196
- The Lublin Privileges and the Notion of the “Ruthenian Nation” in Polemic Orthodox Narratives (the Late 16th century through the 1620s)* 218

V

Unie w Europie Środkowej
Unions in Central Europe

WOJCIECH KRAWCZUK

- Unia polsko-litewsko-szwedzko-fińska za Zygmunta III Wazy* 225
- Polish-Swedish Union during the reign of Sigismund III – research possibilities* 230

VI

Unia Lubelska w pamięci potomnych
The Union of Lublin in the memory of posterity

PIRUZ MNATSAKANYAN

<i>Świadectwa o dawnej Polsce w źródłach ormiańskich. Współczesna wzmianka o Unii Lubelskiej</i>	235
<i>Mentions of the Late Medieval and Early Modern Kingdom of Poland in Armenian sources. Contemporary mention of Union of Lublin</i>	254

ANDRZEJ ZAKRZEWSKI

<i>Wincentego Skrzetuskiego litewskie rozdwojenie jaźni. Litwa wobec Korony w Rzeczypospolitej XVI–XVIII wieku</i>	259
<i>Lithuanian split personality of Wincenty Skrzetuski. Lithuania versus the Crown in the Commonwealth of the 16th–18th century</i>	269

NATALIA BIŁOUS

<i>Unia Lubelska we współczesnej ukraińskiej historiografii i dydaktyce</i>	273
<i>The Union of Lublin in contemporary Ukrainian historiography and didactics</i>	287

RAFAŁ JANKOWSKI

<i>„A niechaj już uniej w skrzyniach nie chowamy” – akty unii lubelskiej i horodelskiej z archiwum Wielkiego Księstwa Litewskiego w zbiorach Radziwiłłów</i>	292
<i>„Let us no longer secrete the Unions in our coffers”. Union of Lublin and Union of Horodło acts from the archives of the Grand Duchy of Lithuania in the Radziwiłłs’ collection</i>	329
Wykaz skrótów / List of abbreviations	335
Spis ilustracji / List of illustrations	338
Indeks osób / Index of Names	341
Indeks geograficzny / Index of Places	362

